

DR WĘC A

z dodatkami: „Oplekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciół“ i „Rolnik“

„Druca“ wychodzi 8 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,50 zł z doręczeniem 1,60 zł miesięcznie. Kwartałniczo wynosi 4,50 zł, z doręczeniem 5,05 zł. Przyjmujemy się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr., na stronie 3-linowej 30 gr., w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr., na 1 stronie 50 gr., przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Bank i wydawnictwo „Druca“ Sp. z o.o. w Nowym Mieście.

Adres telegraf: „Druca“ Nowe Miasto-Pomorze.

Rok IX.

Nowe Miasto-Pomorze, Czwartek, dnia 18 kwietnia 1929.

Nr. 46

Wobec zmiany gabinetu.

Mamy przecież wreszcie nowy rząd. Po długich, poza kulisami szerszych kół społeczeństwa się rozgrywających pertraktacjach i zabiegach, został on skompletowany dnia 13, a ogłoszony dnia 14 bm. Skład nowego gabinetu ogłosiliśmy w ostatnim numerze gazety z wyjątkiem ministra skarbu, którym został p. pułkownik Matuszewski, a którego nazwisko przez pomyłkę zostało w gazecie pominięte. Obecne przesilenie i następująca po nim zmiana rządu w obecnych warunkach nabiera szczególnego znaczenia. Wszak oznaczać ona łatwo może i przesilenie państwa. Współpraca bowiem rządu ze sejmem, która już od samego początku rządów pomajowych bardzo szwankowała, obecnie stanęła zupełnie na martwym punkcie. Ostatnia enuncjacja marsz. Piłsudskiego zerwała do reszty, nie już i tak słabą, łączącą te dwa czynniki, rząd i sejm. Przy obecnym tworzeniu rządu chodzić mogło o dwie możliwości i drogi wyjścia. Albo stworzenie takiego rządu, któryby usiłował ową zerwaną nić współpracy na nowo nawiązać — albo takiego, któryby w ogóle ową współpracę z obecnymi ciałami ustawodawczymi stawił poza nawiasem możliwości i jej wcale nie brał pod uwagę.

Za współpracą z ciałami ustawodawczymi był premier Bartel, a ponieważ jego koncepcja u decydujących dziś czynników nie przeszła, a do wykonania innej w stosunku do sejmu Bartel nie chciał się przekonać, gdyż, jak sam oświadczył, „nie potrafił się o jednej koncepcji przerwąć do drugiej“, więc ustąpił, a na jego miejsce wszedł gabinet Świątalskiego, który oznacza kierunek ostrego kursu w stosunku do izb Ustawodawczych. Władzę dziś dzierżą sfery, znane pod nazwą grupy „pułkowników“, większość też nowych tek w ich znajduje się rękach. Gabinet dr. Świątalskiego tak ze względu na osobę swego szefa, jak i skład całego rządu jest przeto wyrazem tego kierunku, który uprawiać będzie ostry kurs wobec sejmu — albo raczej rządzić będzie bez niego, przynajmniej bez obecnego sejmu. W jaki sposób się to dokonywać będzie, trudno dziś przewidzieć, w każdym razie stoimy przed ważnymi wypadkami. Nowy przeto rząd bierze ogromną na siebie odpowiedzialność wobec teraźniejszości i przyszłości. Jeżeli nie będzie współpracował ze sejmem, to musi stworzyć nowe formy życia państwowego. A zadanie to bardzo ciężkie i wielce ryzykowne, połączone być może z ciężkim wewnętrznym wstrząsem, który, oby szkodliwych nie pociągnął za sobą następstw dla państwa i społeczeństwa. Nam bowiem tak bardzo potrzebny jest spokój i stabilizacja wewnętrznych stosunków politycznych, przedewszystkiem ze względu na nader ciężkie położenie gospodarcze kraju. To też z trwogą patrzymy przy obecnym stanie rzeczy w najbliższą przyszłość, — co ona nam przyniesie.

Zaprzysiężenie członków nowego gabinetu.

Warszawa. W poniedziałek o godzinie 11 nastąpiło zaprzysiężenie członków nowego gabinetu. O godzinie 15,30 w pałacu Rady Ministrów odbyła się Rada Gabinetowa, w której wziął udział i marsz. Piłsudski.

Nowi ministrowie.

Dr. Kazimierz Świątalski, nowy premier, urodził się w r. 1866 w Sanoku, gdzie też ukończył gimnazjum. Studia filologiczne odbywał w uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. W r. 1908 uzyskał stopień doktora filozofii. Od roku 1904 dr. Świątalski pracuje w szkolnictwie jako profesor gimnazjalny we Lwowie. Od wybuchu wojny walczył w szeregach pierwszej brygady Legionów. W r. 1918 zostaje powołany do adjutantury gen. Naczelnika Państwa, gdzie w randze majora pełni obowiązki referenta spraw politycznych adjutantury. W r. 1925 na własną prośbę zostaje przeniesiony do rezerwy. W czerwcu 1928 r. dr. Świątalski obejmuje urząd zastępcy szefa kancelarii cywil-

nej p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Postanowieniem p. Prezydenta Rzplitej z dnia 25 października 1926 r. zostaje mianowany dyrektorem departamentu politycznego M. S. W. Dnia 26 czerwca 1928 r. objął dr. Świątalski tekę ministra oświaty w czwartym gabinecie prof. Bartla, którą piastował nieprzerwanie do 13 bm.

P. Ignacy Matuszewski, kierownik ministerstwa skarbu, urodził się w Warszawie dnia 10 września 1891 r. i jest synem słynnego profesora literatury polskiej Ignacego Matuszewskiego; wykształcenie otrzymał w 8-klasowym gimnazjum filologicznym Kujawskiego w Warszawie. Następnie studiował na wydziale filozoficznym uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie nauki historyczne; w lipcu 1914 r. z chwilą mobilizacji został zmobilizowany do służby w armii rosyjskiej jako chorąży rezerwy; brał czynny udział przez cały okres trwania wojny światowej w walkach na froncie rosyjskim. Po wybuchu rewolucji rosyjskiej p. Matuszewski mianowany został komisarzem do spraw Wojska Polskiego przy drugiej armii rosyjskiej, następnie dowódcą Wojsk Polskich w Mińsku i szefem sztabu pierwszego polskiego korpusu wschodniego; przybywszy w 1918 r. do Warszawy, wstąpił do Wojska Polskiego w listopadzie tegoż roku w stopniu majora, zajmując szereg stanowisk w sztabie generalnym W. P. Dnia 1 kwietnia 1920 r. mianowany został podpułkownikiem sztabu generalnego i szefem oddziału II sztabu generalnego. Dnia 1 grudnia 1924 r. awansował na pułkownika sztabu generalnego; w grudniu 1924 r. pułk. Matuszewski opuścił stanowisko szefa oddziału II sztabu generalnego i mianowany został attache wojskowym poselstwa polskiego w Rzymie. Na stanowisku tem pułk. Matuszewski przebywał około 2 lata; w końcu 1926 r. przeniesiony został ze służby wojskowej w stan nieczynny i przeszedł do służby w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, gdzie dnia 1 listopada 1926 r. mianowany został naczelnikiem wydziału i powierzono mu kierownictwo departamentu ogólnego M. S. Z. Dnia 20 kwietnia 1927 r. p. Matuszewski otrzymał nominację na dyrektora departamentu administracyjnego M. S. Z., na którym to stanowisku pozostawał do dnia 1 września 1928 r. Z tą datą p. Matuszewski zamianowany został posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym Rzeczypospolitej Polskiej w Budapeszcie. Przed 4 miesiącami p. minister Matuszewski poślubił laureatkę olimpijską p. Halinę Konopacką.

Minister oświaty p. **Sławomir-Czerwiński** urodził się w 1885 r. w Sompolnie, ziemi kaliskiej; do szkoły uczęszczał w Kaliszu do r. 1905, maturę zdał w Krakowie. Od r. 1906 do 1910 studiował filozofię na uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, na którym uzyskał tytuł doktora filozofii; od r. 1916 p. minister Czerwiński pracował na niwie szkolnictwa polskie-

go w b. Kongresówce, początkowo jako nauczyciel, następnie zaś jako dyrektor gimnazjum w Koninie, Piotrkowie i Ostrowcu, w 1919 r. został wizytatorem seminarjów nauczycielskich w Ministerstwie Wyznań Rel. i Ośw. Publ. w 1928 r. mianowany został podsekretarzem stanu w Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.

Nowomianowany minister pracy p. **Aleksander Prystor**, urodził się w 1874 roku; po ukończeniu gimnazjum w Wilnie, wyższe studia odbył w Moskwie. W r. 1912 p. Prystor aresztowany został przez władze rosyjskie i po czterocznym więzieniu w Cytadeli warszawskiej skazany został na 7 lat katorgi i wysłany w głąb Rosji. Z więzienia rosyjskiego uwolniła go dopiero rewolucja rosyjska, wskutek której umożliwiono mu zostać powrót do kraju. W rządzie Moraczewskiego w r. 1919 pan Prystor został wiceministrem Pracy i Op. Społ.; w czasie zdobywania Wilna przez gen. Żeligowskiego p. Prystor był szefem sztabu gen. Żeligowskiego, następnie, pozostając we wojsku, p. Prystor pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji w najbliższym otoczeniu marszałka Piłsudskiego zarówno wówczas, gdy był on Naczelnikiem Państwa, jak i gdy był ministrem spraw wojsk. W ostatnich zaś dniach objął kierownictwo biura prasowego Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Minister poczt **Ignacy Boerner**, urodził się w 1857 r. gimnazjum ukończył w Kaliszu, studia wyższe odbywał na wydziale mechanicznym politechniki w Darmstacie, którą ukończył z tytułem inżyniera, brał czynny udział w ruchu socjalistycznym; należał do związku zagranicznego socjalistów polskich; po powrocie do Warszawy pracował jako inżynier na kolei warszawsko-wiedeńskiej. W tym okresie czasu był członkiem warszawskiego komitetu robotniczego P.P.S.

W roku 1919 za czasów rządów Moraczewskiego p. minister Boerner był komendantem głównym milicji ludowej. Następnie w czasie wojny polsko-bolszewickiej pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji wojskowych na froncie. Po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej p. minister Boerner pełnił obowiązki szefa II oddziału przy inspektoracie czwartej armii w Krakowie w czasie, w którym rozegrało się powstanie górnośląskie. Następnie p. minister Boerner był delegatem wojskowym w komisji delimitacyjnej, ustalającej granice polsko-sowieckie na zasadzie traktatu ryskiego; w r. 1923 objął stanowisko attache wojskowego poselstwa polskiego w Moskwie; w roku 1924, powróciwszy do Warszawy, wstąpił do szkoły sztabu generalnego, po ukończeniu której został dowódcą piątego pułku saperów w Krakowie; w r. 1929 p. min. Boerner powołany został do służby cywilnej na stanowisko szefa wydziału wojskowego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, następnie zaś był dyrektorem „Polminu“ oraz prezesem syndykatu naftowego.

Co pisze prasa polska o dokonanych zmianach w rządzie?

Warszawa, 15. 4. Dzisiejsza prasa, nieomal w całości, omawia utworzenie nowego gabinetu.

„Rzeczpospolita“ pisze: „Pozostawienie teki skarbu w stanie, do pewnego stopnia jeszcze otwartym, częściowo czyni zadość argumentom, jakie podnoszono z kół gospodarczych. Zmiana bowiem w osobie kierownika ministerstwa skarbu nakazuje tym kółom baczyć pilnie na wszystkie posunięcia nowego szefa resortu nie tylko w dziedzinie gospodarczej, ale i budżetowo-skarbowej“.

„Kurjer Warszawski“ podaje w związku z kłopotami o obsadzenie ministerstwa skarbu, że kierownictwo tego ministerstwa powierzono pułk. Matuszewskiemu jedynie czasowo. Mówią, że z chwilą znalezienia odpowiedniego kandydata fachowego pułk. Matuszewski obejmie stanowisko wicepremiera w obecnym gabinecie. Według pogłosek nowomianowany premier Świątalski ma w dniu dzisiejszym podać do opublikowania w prasie krótki zarys programu politycznego i gospodarczego nowego rządu.

Dzisiejszy „Głos Prawdy“ pisze o zmianach w rządzie, oświadcza, że żadnego przesilenia nie było, że tylko kilku przyjaciół zamieniło między sobą teki. A więc minister Jurkiewicz oddał swoją tekę serdecznemu przyjacielowi Prystorowi, a stary przyjaciel i towarzyszy broni z I brygady pułkownik Bogusław Miedziński zamienił się z miejscem z pułkownikiem Ignacym Boernerem. Poza tem przybył do niezmiennego grona pułkownik Ignacy Matuszewski, jeden z najbliższych i najzdolniejszych pracowników Komendanta od lat 11. Obecność w rządzie marszałka Piłsudskiego dowodzi, że nie będzie żadnych zmian w dziedzinie wojska i polityki zagranicznej.

„Gazeta Warszawska“ pisze: obecny rząd składa się przeważnie wyłącznie z przedstawicieli

cieli grupy rządzącej, która do niedawno trzymała się w cieniu. Na fotelach ministerjalnych zasiadli ludzie obozu rządzącego, którzy cieszą się największym zaufaniem czynników decydujących.

Doszliśmy nareszcie do tego, co powinno było nastąpić trzy lata temu. Mianowicie władzę i odpowiedzialność połączono. Niema już żadnych niejasności i żadnych dwuznacznych sytuacji. Gazeta pisze dalej, że p. pułkownikowi Matuszewskiemu trzeba przyznać, że posiada odwagę niepospolitą, podejmując się prowadzenia Ministerstwa Skarbu.

„Robotnik“ warszawski, organ P. P. S., w artykule p. t. „Kim wy jesteście?“ pisze:

„Nazywają Was — pułkownicy“. Zapewne, wielu z pośród Was ma tę szarżę zaszczytną. Czyście ją uzyskali na polu bitwy? Przeważnie nie. Prawie wszyscy — zdobyliście szlify pułkownikowskie w II Oddziałach i adjutanturach osobistych. Nie robię Wam z tego zarzuty. Przeciwnie. Rozumiem i oceniam najzupełniej odwagę, znaczenie, zasługi II oddziałów.

Ale pozwólcie mi na jedną uwagę!

Co to jest „oficer II oddziału“? To jest... „polityk w mundurze“. Tak jest, taki sam polityk, jak poseł na Sejm, jak dziennikarz i t. d., i t. d. Pan „pułkownik“ z epoki „pomajowej“ oglądał front z okna „salonki“ Naczelnego Wodza albo z okien wygodnego gabinetu w Warszawie czy w Wilnie, — oglądał ten front z namaszczeniem, z życzliwością, z sympatją, jak każdy inny polityk „w cywilu“.

Oh! Ja tego wcale nie potępiam! W każdej armii muszą być i adjutanci i oficerowie II Oddziałów. Wprawdzie ja — oświadcze — nieraz wolę więcej polityka „w cywilu“, niż „polityka“ w mundurze, pułkownika II Oddziału, ale to już jest taka moja „zgrzyźliwość“ linjowa...

Rocznica bitwy pod Raszynem.

miłodym żołnierzom, a równocześnie dusze ich ogarniał promień zapaku. I poszli, kamieje oszpecone zapory; wyparli Austriaków z lasu i oswobodzili dukę 8 z ułaski. Niemalwami król, trzech wozów.

MOST WESTCHNIEŃ W.F. WFNFCII

prowadzili do wysokiej, na wielkich szpach spoczywającej bramy. Drzwi zagłębione w masy, były okute mosiężnymi wstęgami i gwiazdami w rozma-

Co pisze prasa niemiecka o nowym rządzie?

Berlin. Biuro Wolffa podaje w depeszy swego korespondenta warszawskiego skład nowego gabinetu, podnosząc jako rzecz godną uwagi, że przy Ministerstwie Skarbu ma być utworzona rada finansowa, złożona z wybitnych przedstawicieli kół gospodarczych, których przewodniczącym ma zostać być minister finansów Czechowicz, postawiony przez Sejm do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu za przekroczenia budżetu.

Warszawski korespondent Biura Wolffa podnosi, jako rzecz najbardziej charakterystyczną dla nowego gabinetu to, że nowy premier dr. Świtalski uchodzi za przedstawiciela grupy skrajnie antyparlamentarnej, tak zw. „grupy pułkowników“.

Wrażenie, jakie sprawiła ta nominacja, wzmo-

ła się jeszcze bardziej, zdaniem korespondenta, przez wielką ilość wojskowych, należących do nowego rządu. Skład tego nowego rządu uważa korespondent, za bezpośrednią konsekwencję artykułu marsz. Piłsudskiego, zwróconego przeciwko sejmowi.

Jako koncesję na rzecz kół gospodarczych, zbliżonych do obecnego systemu rządowego, podnosi korespondent pozostanie ministra Kwiatkowskiego na jego dotychczasowym stanowisku i mianowanie byłego ministra finansów przewodniczącym Rady Gospodarczej przy Ministerstwie Skarbu.

Za rzecz godną uwagi z punktu widzenia polityki zagranicznej uważa korespondent zatrzymanie portfelu tego ministra przez ministra Zaleskiego.

Prasa niemiecka o artykule marsz. Piłsudskiego.

„Deutsche Allgemeine Zeitung“ (nr. 16234) zamieszcza artykuł ministra Piłsudskiego pod nagłówkiem: Polska, taka, jaką jest.

Artykuł poprzedzony jest następującym wstępem: „Dyktator Polski, marszałek Piłsudski ogłosił w najbliższej do niego prasie artykuł, który jako charakterystyka, pochodząca od najlepszego znawcy państwa polskiego zasługuje na to, aby zapoznać z dosłownym jego brzmieniem jak najszerze warstwy w Europie i Ameryce. Pan Piłsudski sam nazywa się w tytule człowiekiem chorym i czytając artykuł, zawierający niejedną rzecz niezwykłą, możnaby istotnie wyciągnąć wnioski o stan jego zdrowia. Lecz chory czy zdrow, pan Piłsudski nie tylko utworzył państwo polskie, ale jest także i dziś jego nieograniczonym dyktatorem. Wywody jego zasługują na tem większą wagą“.

„Vorwärts“, zajmując się niedzielnym artykułem min. Piłsudskiego, analizuje w pierwszym jego zdaniu, a kończy rozważania swe następującym oświadczeniem:

„Nawet jeśli się staramy pojąć jako tako publiczny występ marszałka w myśl przysłowia „Co kraj, to obyczaj“, to jednak musimy wypowiedzieć, że jest wiele, czego zrozumieć nie możemy.“

Bo gdyby Piłsudski miał rację w swej charakterystyce przedstawicielstwa polskiego narodu i całych polskich stosunków państwowych, to całe poważanie narodu polskiego musiałyby spaść do zera i głosy o niezdolności Polaków do posiadania własnego państwa znalazłyby nowe pożywienie. Postawieni przed przykrym wyborem, czy brać nie zupełnie na serjo naród, czy też jego bohatera, opowiadamy się na korzyść narodu“.

Rekonstrukcja rządu Müllera faktem dokonany.

Berlin. Prezydent Hindenburg zwolnił ministra sprawiedliwości Kocha na jego prośbę, a zgodnie z wnioskiem kanclerza Müllera z dotychczasowego stanowiska i zamianował b. ministra von Guerarda ministrem sprawiedliwości w rządzie Rzeszy. Jednocześnie prezydent na wniosek kanclerza zamianował b. premiera rządu pruskiego dr. Stegerwalda ministrem komunikacji Rzeszy i b. kanclerza dr. Wirtha ministrem terenów okupowanych.

Niemcy wobec propozycji reparacyjnych.

Berlin, 15. 4. Cała prasa berlińska podkreśla dziś w dalszym ciągu, że Niemcy żądają aljanckich, sformułowanych w memorandum, przyjęć nie mogą i z napięciem oczekują interwencji pośredniczącej przewodniczącego konferencji delegata amerykańskiego Younga.

EMIL RICHEBOURG.

151

Z LETARGU.

(Ciąg dalszy.)

Natychmiast odezwała się tonem przeraźliwym świstawka wśród ciszy nocnej. Trzech drabów rzuciło się na nieszczęśliwego młodzieńca, który leżał jak martwy.

— Czy zabity? — spytał jeden z morderców.

— Nie, tylko ogłuszony — odpowiedział Zyz, który zadał Jerzemu ów cios łaską sękatą, posługując się nią jak zbójką maczugą.

— Trzeba go dobić, co?

— Ba! nie łatwiejszego. Połaskotaj go tylko po twojemu, bratku, nożem pod piątę żebro. Wszak to twoja specjalność.

— Ani mi się waży! — huknął pan Piotr, dowodzący całą wyprawą. — Rana od broni siecznej zgubiłaby nas wszystkich. Gdy wyłowią trupa ze Sekwany, powinni uwierzyć w czyn samobójczy.

— Niech i tak będzie — Zyz strzepnął palcami.

— Tylko nie marudźmy daremnie! Lada moment może pojawić się zgraja szpicłów, a ja tam nie lubię się wdawać z policją! Nie pragnę wcale zaznajomić się z kozą!... Otóż i nasz fiakr!

Nadjeżdżał rzeczywiście galopem ów fiakr

z żółtymi latarniami. Zawrócił z drogi, usłyszawszy świstawkę.

Skoro stanął, otworzono od razu drzwiczki po obu stronach karety. Wytknął głowę kudłatą o straszny, zbójckim wyrazie, jeden z owych dwóch ludzi, bijących się niby na ulicy, a których Jerzy wziął za kłócących się pijaków.

W oka mgnieniu wpakowano do karety ciało nieszczęśliwej ofiary. Wsiadł również do powozu Rombolle z Piotrem. Trzeci zbój wdrapał się lekko jak kot na kozioł obok woźnicy, pozamykano drzwiczki i powóz potoczył się w kierunku Sekwany.

Po drodze Rombolle nie omieszkął przeszukać kieszeni Jerzego. Zabrał mu zegarek, pugilares, sakiewkę z drobną monetą i rewolwer.

— Ejże! zdaje mi się, że odzyskuje przytomność — bąknął Zyz po cichu.

Jerzy drgnął był rzeczywiście i jęknął boleśnie.

— Tem lepiej — uśmiechnął się Piotr szatańsko.

— Kapiółka sprawi mu prawdziwą przyjemność.

Powóz wjeżdżał właśnie na most Austerlicki. Zatrzymano się na samym środku mostu.

Zbój, który siedział na kozle, zsunął się na ziemię.

— Nie ma na szczęście ani jednego szpicla w pobliżu — szepnął.

— Doskonale — odmrunknął Rombolle. — Dalej z naszym ładunkiem. Za głowę i za nogi!

Wyciągnięto Jerzego z powozu, głową naprzód.

Przypominamy

Szan. Czytelnikom, że można już zapisywać u listowych

„DRWĘCĘ“

na maj lub na maj i czerwiec

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 17 kwietnia 1929 r.

Kalendarzyk 17 kwietnia, Środa, Opieki św. Józefa.

18 kwietnia, Czwartek, Bogumiła w.

Wschód słońca g. 4—59 m. Zachód słońca g. 19—01 m.

Wschód księżycy g. 12—15 m. Zachód księżycy g. 03—39 m.

Z miasta i powiatu.

Komunalna Kasa Oszczędności.

Przypomina się pp. Rzemieślnikom, iż od kredytu dla rzemiosła, udzielonego w roku 1928 przypada na dzień 25 kwietnia rb. termin płatności IV. raty pożyczkowej i należnych procentów od pozostałości na dalszy kwartał.

Otwarcie Wystawy Ruchomej w Nowemnieście.

Nowe miasto. W czwartek, dnia 18 bm. o godz. 17-iej odbędzie się uroczyste otwarcie Wystawy Ruchomej, mieszczącej się w hali gimnastycznej Szkoły Powszechnej.

Organizacje, chcące zwiedzić ulgowo Wystawę, winny natychmiast porozumieć się z kierownictwem co do terminu wycieczki.

PP. Rzemieślnicy, chcący wziąć udział w Wystawie, winni jaknajwcześniej nadesłać swe zgłoszenia, gdyż z powodu szczupłości lokalu, późniejsze zgłoszenia nie będą mogły być uwzględnione. Biuro Wystawy czynne jest przez cały dzień.

Cztery samoloty z Pucka na Wystawę Ruchomą.

Ruchliwy Zarząd L. O. P. P. postanowił w celu zapoznania ludności Nowego miasta z lotnictwem wojskowym, wprowadzić cztery samoloty z Baonu Morskiego w Pucku. Samoloty mają nadejść w środę i w noc będą przetransportowane na Wystawę.

Wszyscy więc spieszyć na Wystawę, aby ujrzeć nasze powietrzno-morskie olbrzymy.

Kupiectwo m. Lubawy, a wytwórczość krajowa.

Lubawa. W dn. 13 bm. odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Pływaczka zebranie kupiectwa m. Lubawy, na którym po referacie red. Zembrzusińskiego uchwalono następującą rezolucję:

1. W miarę możliwości zakupywać i sprzedawać wyroby wyłącznie krajowe.

2. Przeprowadzać wśród publiczności propagandę za kupowaniem wyłącznie wyrobów krajowych.

3. Zwrócić się do społeczeństwa z apelem, aby popierało polski stan kupiecki, będący podporą potęgi państwa, gdyż brak stanu trzeciego w dawnej Polsce był jednym z powodów upadku Rzeczypospolitej. Tylko solidne kupiectwo polskie zapewni trwały rozwój miastom polskim.

Zamknięcie Wystawy Ruchomej w Lubawie.

Lubawa. W poniedziałek, dn. 15 bm. odbyło się uroczyste zamknięcie Wystawy Ruchomej Prób i Wzorów Przemysłu Krajowego. Burmistrz p. Pater przedstawił dodatnie rezultaty Wystawy, poczem odczytał protokół Komisji Sędziowskiej i wręczył zaświadczenia przyznanych odznaczeń, poczem podziękował Zarządowi Wystawy za jej urządzenie, a rzemiosłu za wzięcie w niej czynnego udziału.

Red. Zembrzusiński zaznaczył, że zrozumienie celów Wystawy było duże, dowodem czego były uchwały Tow. Samodzielnych Rzemieślników i Kupców oraz frekwencja, przekraczająca cyfrę trzech tysięcy osób. Następnie podziękował za szczerą i serdeczną współpracę p. burm. Patrowi i kier. Murawskiemu, społeczeństwu m. Lubawy oraz tym Rzemieślnikom, którzy, mimo tak krótkiego czasu przygotowania, wzięli w niej udział. Prosił też, by hasło: „Popieraj wytwórczość krajową“, rzucone przez Wystawę wcieliło się w życie i wydało obfity plon.

Rombolle, który trzymał go za nogi, wysiadł również.

— Chluś! — zawołał, wyprostowując się nagle.

Po tej dziwacznej komendzie, zakołysano ciałem Jerzego. W jednej sekundzie usłyszano jęk chrapliwy, przedskoczony ofiary i plusk wody, w którą wrzucano z mostu Jerzego.

Nagle rozległ się tuż blisko krzyk potężny.

— Do mnie! na pomoc! ratujcie!

Zbój zobaczyli o jakie dziesięć kroków od siebie człowieka, wdrapującego się na poręcz mostu. Skoczył on z mostu do rzeki bez namysłu.

Fiakr tymczasem skropił biczem konie i te popędziły jak szalone.

— Zmykajmy co tchu! — wrzasnął Rombolle, oglądając się wokoło wzrokiem szakała.

I dwaj zbój, pozostawieni na łaskę losu przez fiakra, wzięwszy nogi za pas, ulotnili się wkrótce bez śladu.

Nie było zresztą i chwili do stracenia. Na moście, od strony ulicy Mazas, krzyki i nawoływania zgromadziły sporą garstkę ludzi, pomimo pory nocnej.

Nadbiegli dwaj policjanci i znaleźli się wobec innych dwóch mężczyzn, mocno wzruszonych. Jeden z nich miał na piersiach rozetkę od oficera Krzyża Legii.

— Panowie — przemówił do policjantów — zbrodnię okropną popełniono w naszych oczach. Dwaj ludzie są we wodzie. Trzeba koniecznie ich wyratować.

(C. d. n.)

Następ...
Kierownik...
Olejka...
na lere...
realizator...
W nas...
konych w...
Z...
Nowe...
prządza...
w sali...
Hot...
godz. 18...
zniosły...
adnośno...
Stan. Czł...
mianstwa...
nienione...
Z...
Nowe...
10-jej...
odbę...
zebranie...
zebranie...
Pabawskieg...
Ucz...
Nowe...
we ostatn...
wzyczeniu...
i Polsk...
au, tj. od...
zawsze...
zgromadzo...
deklamowa...
francuskim...
głosit odcz...
W piękny...
bohaterki...
je moraln...
stwa. Po...
jancie f...
ogólnym...
Z...
Nowe...
4 po poln...
emnieści...
tore zapr...
tów loka...
ze sfer Du...
miejscowo...
Nowen...
Mroczo, J...
domno, J...
Porząd...
ubiegły. :...
tów lokal...
Konst...
Luba...
tu pod pr...
nie Komit...
PP. burm...
tarz, p. ki...
misi rew...
Prócz tego...
PP. Bąka...
Bie...
Toru...
Pomorskie...
20 maja...
rów. :...
Złoty sygn...
przepisy P...
Zgłosz...
„Słowa Po...
Zawod...
kolei w d...
Toru...
skowane z...
cyjny“ ora...
Również z...
Tewowie z...
Nieściśl...
Podaj...
portowych...
i Toruniu...
stanowisk...
nie była z...
Toruniu w...
stawili od...
niemiecki...
Matka...
Bydg...
gdaj w Ra...
pożar, któ...
jadzkiego...
sąsiednie...
mgnieniu...
Z obję...
niego dzie...
ratowania...
na skutek...
Nowe...
go na pow...
dziele, dni...
Strehla...
przybycie...
Uwaga...
mej...
Nowe...
o godz. 1...
wspólnie...
w lokalu...

Następnie przemawiali prezes Tow. Sam. Rzemieślników, kierownik szkoły p. Murawski oraz w imieniu wystawców Olejka. Mówcy podkreślali ważną rolę, jaką spełniła Wystawa na terenie lubawskim oraz podziękowali inicjatorom i organizatorom Wystawy.

W następnym numerze podamy szczegółowy spis oddanych wystawców.

Zabawa towarzystwa Polskiego Czerwonego Krzyża.

Nowemiasto. Z okazji Dziesięciolecia swego istnienia zarząd miejscowego towarzystwa Polskiego Czerwonego Krzyża w sali Hotelu Polskiego w niedzielę, dnia 21 kwietnia r. b. o godz. 18 wieczorem zabawę z tańcami. Ze względu na patriotyczno-dobroczynny cel i zadanie, któremu oddane Towarzystwo służy należy się spodziewać ze strony Członków Tow. miejscowego Obywatelstwa jako i Związku Towarzystwa żywego i jak najliczniejszego poparcia powyżej wymienionej imprezy.

Zebranie konstytucyjne Koła Oficerów Rezerwy.

Nowemiasto. W czwartek, dnia 18. kwietnia rb. o godz. 10-tej odbędzie się w lokalu p. Rogowskiego w Nowemmieście zebranie konstytucyjne Koła Oficerów Rezerwy. Na powyższe zebranie zapraszam wszystkich Kolegów Rezerwy, powiatu lubawskiego. (—) Lenik major rez.

Uczenie pamięci marszałka Focha.

Nowemiasto. Miejskowy Klub Towarzystwa poświęcił swoje ostatnie posiedzenie, odbyte w ub. sobotę wieczorem, uczczeniu pamięci wielkiego wodza Narodów, marszałka Francji i Polski ś. p. Ferdynanda Focha. Już sam wstęp programu, tj. odegranie na fortepianie przez pannę Janinę Miłogęzowską marsza żałobnego Szopena, wywołał wśród licznie zgromadzonych członków nastroj bardzo poważny. Pięknie i nieklamowany wiersz przez pannę Zofję Klempównę w języku francuskim wypełnił dalszy punkt programu. Następnie wygłosił odczyt przewodniczący tegoż Klubu p. prof. dr. Komassa. W pięknych słowach zobrazował Szan. Prelegent cały żywot polityczny i wojskowy wielkiego przyjaciele Polski, podkreślając moralne wartości Focha oraz nieugiętą wiarą w zwycięstwo. Po odczytaniu przez panią Krukową przy akompaniamencie fortepianu Marsyljanki w języku franc. zakończono ogólnym śpiewem „Boże coś Polskę” podniosłą uroczystości.

Walne zebranie T. C. L.

Nowemiasto. W sobotę, dnia 20 kwietnia o godzinie 8 po południu odbędzie się w lokalu p. Rogowskiego w Nowemmieście walne zebranie Powiatowego Komitetu T.C.L., na które zaprasza się wszystkich bibliotekarzy, członków komitetów lokalnych oraz życzyliwych sprawie T.C.L. szczególnie ze sfery Duchowieństwa i Nauczycielstwa, i to z następujących miejscowości:

Nowemiasto, Bratjan, W. Bałowski, Ciche, Niem. Brzozie, Mroczo, Kurzętnik, Krotoszyń, Łakorz, Lipinki, Skarlin, Radomno, Jamielnik, Szwarcenow, Nawra, Tylice i Mikołajki.

Porządek obrad. 1. Sprawozdanie z działalności za rok ubiegły. 2. Przyjęcie nowych statutów. 3. Wybór podkomitetów lokalnych. 4. Walne wnioski.

Powiatowy Komitet T. C. L.

Konstytucyjne zebranie Kom. Floty Nar.

Lubawa. W dniu 15. 3. rb. odbyło się na sali Magistratu pod przewodnictwem p. burm. Patra konstytucyjne zebranie Komitetu Floty Narodowej. Wybrał zarząd w osobach: PP. burm. Pater, prezes, nac. zarządu pocz. p. Mazur, sekretarz, p. kier. Murawski, skarbnik, p. Graszek, ławnik. Do komisji rewizyjnej wybrano: X. prałata Kasytę i dyr. Podobę. Prócz tego uproszono na stałych członków korespondentów PP. Bąka, Krukowskiego i Sliżewskiego.

Z Pomorza.

Bieg o puchar „Słowa Pomorskiego“.

Toruń. V. doroczny bieg na przelaz o puchar „Słowa Pomorskiego“ odbędzie się w Toruniu w poniedziałek, dnia 20 maja rb. (2-gi dzień Zielonych Świąt). Trasa ok. 4500 metrów. Zwycięzca zdobywa puchar przechodni i na własność doty sygnet. 10-ciu następnych otrzyma żetony. Obowiązują przepisy P. Z. L. A.

Zgłoszenia do dnia 16. maja kierować należy p. a. „Toruń“, „Słowo Pomorskie“. Wpisowe 50 gr.

Zawodnicy zamiejscowi otrzymują 66 proc. zniżki na kolei w drodze powrotnej.

Konfiskaty.

Toruń. „Słowo Pomorskie“ w Toruniu zostało skonfiskowane za artykuł wstępny p. t. „Kto obejmie spadek sanatoryjny“ oraz za drugi artykuł „Zmaganie tajemnych sił“. Również wczoraj skonfiskowany został „Goniec Pomorski“ w Tezewie za artykuł p. t. „Artykuł chorego człowieka“.

Nieścisła wiadomość o odnowieniu wiz przez konsulat niem.

Podana swego czasu wiadomość o nieudzieleniu wiz paszportowych przez konsulat niemiecki w Poznaniu, Bydgoszczy, i Toruniu na wyjazd nauczycieli Polaków, którzy obejmowali stanowiska w polskich szkołach mniejszościowych w Prusach, nie była zupełnie ścisła, albowiem konsulat niemiecki w Toruniu wydał wizy tym nauczycielom Polakom, którzy przedstawili odpowiednie i wymagane dowody. Wiz takich konsulat niemiecki w Toruniu wydał dotychczas pięć.

Matka nie zdołała uratować dziecka z pożaru i sama poniosła śmierć.

Bydgoszcz. Tragiczny wypadek pożaru zdarzył się onegdaj w Radogoszczy. Mianowicie w jednej z zagrodz wybuchł pożar, który zniszczył doszczętnie zagrodę gospodarza Podjadzkiego. Na skutek silnego wichru ogień przerzucił się na sąsiednie zabudowania gospodarza Licy, które również w okamgnieniu stanęły w płomieniach.

Z objętych ogniem zabudowań nie zdołano wydostać 3-letniego dziecka Licy, które poniosło śmierć. W czasie prób ratowania dziecka żona Licy odniosła bardzo silne poparzenia, na skutek których w kilkanaście godzin później zmarła.

Ruch towarzystw.

Nowemiasto. Kwartalne zebranie cechu kołodziejskiego na powiat lubawski odbędzie się w Nowemmieście w niedzielę, dnia 21 kwietnia rb. o godz. 2 po poł. w lokalu p. Strehla. Uprasza się wszystkich członków o punktualne przybycie.

Uwaga: Po zebraniu wspólne zwiędzenie Wystawy Rucho-mej. (—) J. Barański, starszy cechu.

Nowemiasto. Kółko Rolnicze! W piątek, dnia 19 bm. o godz. 11-tej przed południem członkowie zwiędzać będą wspólnie Wystawę Ruchomą Przemysłu Krajowego. Zbiórka w lokalu p. Serożyńskiego. Zarząd.

Kto wygrał w V klasie 18 Loterii Państwowej?

29 dzień ciągnięcia.

100000 zł na nr.: 10136.
15000 zł na nr.: 41420 140013.
10000 zł na nr.: 152935.
2000 zł na nr.: 112244.
1000 zł na nr.: 25701 30367 33607 50554 64111 71800
102502 117346 125714 147506 154055.
600 zł na nr.: 13639 33004 42180 48407 54907 72926 77537
86418 99239 101331 131237 151935 158711 168778.
250 zł na nr.: 158165 169297.

(30 dzień ciągnięcia).

15000 zł na nr.: 127087.
2000 zł na nr.: 42223.
1000 zł na nr.: 18793 24913 29740 32180 62366 65645
70398 75595 80354 161008 162682 172133.
600 zł na nr.: 48600 51467 54941 61741 70745 74115 83988
95415 111853 115312 117141 131515 139263.
250 zł na nr.: 158167 163337 163845 167243 173790

Skon męczeńskiego arcybiskupa Hryniewieckiego.

Lwów. W nocy z soboty na niedzielę zmarł we Lwowie ś. p. ks. arcybiskup Karol Hryniewiecki, nestor arcybiskupów polskich w 88 roku życia.

Śp. ks. arcybiskup Hryniewiecki urodził się na Litwie w r. 1841. Był profesorem akademii w Petersburgu. Później objął biskupstwo wileńskie. Chcąc zaprowadzić w niem porządek i podnieść ducha religijnego, popadł w zatarg z rządem moskiewskim. Po dwóch latach urzędowania został przez rząd moskiewski wywieziony na wygnanie do Jarosławia, gdzie przebywał aż do roku 1890. Po zwolnieniu go przybył do Lwowa — zostawszy mianowany biskupem in partibus infidelium. Później otrzymał w jednej z parafii archidiecezji lwowskiej parafię, gdzie własnym kosztem wystawił kościół. Zwłoki przeniesiono do kaplicy Bojłów. W środę eksportowane będą do katedry we Lwowie, a w czwartek odbędzie się tam nabożeństwo żałobne. Gdzie spoczną zwłoki, aż dotąd jeszcze nie zapadła decyzja.

Sprowadzenie zwłok ks. arcybiskupa Kluczyńskiego z Bolszewji.

Wilno. Zwłoki ś. p. arcybiskupa-metropolity Wincentego Kluczyńskiego, jeżeli nie zajdą żadne nieprzewidziane przeszkody, przybędą 15 kwietnia o godz. 8 rano na stację kolejową Stołpce, gdzie je spotka i odbierze ks. Franciszek Rutkowski, b. kapelan arcybiskupa-metropolity, który dzielił z nim ciężkie lata wojny światowej, był opiekunem jego w ostatniej chorobie i przy zgonie i który za rządów bolszewickich uratował zwłoki przed profanacją ze strony komunistów.

Po przybyciu zwłok do Wilna ma nastąpić 16 kwietnia o godz. 5 po poł. uroczysta eksportacja zwłok z dworca kolejowego do bazyliki metropolitalnej we Wilnie.

Uroczyste nabożeństwo w bazylice odprawione zostanie nazajutrz, w środę 17 kwietnia o godz. 9.30, poczem nastąpi „Castrum doloris“ i złożenie zwłok w grobach biskupów wileńskich w katedrze.

Szczegóły porozumienia w sprawie importu świń z Polski do Austrii.

Wiedeń. „Neues Wiener Tageblatt“ podaje następujące szczegóły o umowie w sprawie przywozu świń z Polski do Austrii:

Rokowania, które się odbyły we Wiedniu przed Wielkanocą między przedstawicielami polskiego Syndykatu eksportowego a komisjonerami wiedeńskimi, dotyczyły jedynie zmiany kilku punktów tekstu umowy, zawartej w lutym bieżącego roku. Osiągnięto porozumienie w sprawie importu z Polski tak żywych, jak i bitych świń. Tekst umowy wymaga jeszcze zatwierdzenia ze strony Rady Nadzorczej Syndykatu eksportowego.

Przed utworzeniem gabinetu agrarnego.

Wiedeń. Przypuszczają, że nowy gabinet utworzony zostanie dziś wieczorem. W nowym gabinecie przeważać będą tendencje agrarne. Premierem nie będzie osobistość wiedeńska — ale z prowincji.

Energiczne zarządzenie przeciw komunistom.

Bukareszt. Rząd rumuński opieczętował kilka biur syndykatu komunistycznego w kilku miastach.

Gen. Pangalos stanie przed sądem przysięgłych.

Ateny. Gen. Pangalos ma w najbliższym czasie stanąć przed sądem przysięgłych w związku z oskarżeniem, podniesionym przeciw niemu w czasie ostatnich wyborów.

Otwarcie kongresu.

Washington. Dziś otwarty zostanie kongres amerykański oraz nastąpi zaprzysiężenie nowych członków senatu oraz izby reprezentantów. Na kongresie nastąpi odczytanie orędzia prezydenta Hoovera.

Niepokoje w Indjach.

Wiedeń. Z Delhi donoszą o planowanym zamachu na wicekróla Indyj Irwinga i jego małżonkę. Podpalono drewniane progi oraz drewniany most kolejowy, przez który miał przejeżdżać wicekról. Jeźniak zamach został spopatrzony i udaremniony.

Ostatnie wiadomości.

Wizyty pożegnalne b. premjera Bartla.

Warszawa. Dnia 15 bm, po południu b. premjer Bartel złożył wizytę pożegnalną marsz. Senatu Szymańskiemu. Dziś przybył do marsz. Daszyńskiego z wizytą pożegnalną, przyczem obydwaj odbyli dłuższą konferencję.

Przekazanie urzędowania w Min. W. R. i O. P. nowemu ministrowi.

Warszawa. Dnia 16 bm. o 10.30 rano odbyło się w min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. przekazanie urzędowania przez dotychczasowego min. Światalskiego p. min. Sławomirowi Czerwińskiemu, dotychczasowemu podsekretarzowi stanu w temże ministerjum. W pożegnalnym przemówieniu, min. Czerwiński zapewnił p. Premjera, że ministerjum prowadzone będzie nadal dotychczasowym systemem oraz polecił je specjalnej opiece p. Premjera. Premjer Światalski odpowiedział, że ściślejsze więzy łączą go z owym ministerjum i losy tegoż będą go zawsze bardzo obchodzily.

Herbatka u marsz. Piłsudskiego.

Warszawa. Dnia 16 bm. o godz. 5 po południu zaprosił p. marsz. Piłsudski na herbatkę b. premjera Bartla i uczestników b. gabinetu oraz nowego premjera dr. Światalskiego i innych ministrów. Marszałek Piłsudski przemówił do p. Bartla, dziękując mu szczególnie za znaczne podniesienie techniki pracy i zasługi, położone około rozwoju państwa, za co dziękując, odpowiedział p. Bartel: Czcigodny p. Marszałku! Najprzód dziękuję z całej duszy za uznanie, wyrażone dla mnie i moich kolegów. Służyliśmy wszyscy państwu pod rozkazami p. Marszałka. Życzenia twoje były nam zawsze świętym obowiązkiem jako naszego wodza. Nie był to jednak stosunek podwładnego do przełożonego, ale raczej zwykłych ludzi do wielkiego człowieka. Stawiam się nadal do dyspozycji Twojej, p. Marszałku i oddaję Ci całe moje siły. Czuję się zawsze twoim podwładnym i urzędnikiem i żołnierzem. Przyjmij te słowa, p. Marszałku, tak szczerze, jak je powiedziałem.

Warszawa. W dniu dzisiejszym o godz. 2.20 kurjerem wyjechał do Włoch ambasador i minister pełnomocny włoski p. Małoni.

Minister Komunikacji p. Kühn wyjeżdża dnia 17 bm. o godz. 2.45 do Brześcia Litewskiego, celem odbycia inspekcji warsztatów i parowozów. W czwartek wieczorem p. Minister wraca do Warszawy.

Warszawa. O godz. 1 po południu w ministerjum Pocht i Telegrafów odbyło się wobec funkcjonariuszy pożegnalne ustępującego ministra Bogusława Miedzińskiego oraz powitanie nowego ministra Ignacego Boernera, który przedstawił swój program pracy na przyszłość.

Rokowania między pracodawcami i pracownikami.

Katowice. Dziś toczyły się układy między pracodawcami a związkami zawodowymi. Doszło do porozumienia w kwestji regulacji pracy i taryfy w przemyśle cynkowym. Jednak nie nastąpiło jeszcze uregulowanie kwestji podwyżki płac. Pracodawcy proponują 5 proc. podwyżki, organizacje jako minimum 9 proc. Sprawę odłożono. Organy zawodowe pracodawców zastanawiają się nad tem, czy sprawę podwyżki nie przekazać rządowi pojednawczo-arbitrażowemu.

Śniadanie na cześć komandora Świrskiego.

Paryż. Admirał Diolette, szef sztabu morskiego, wydał wczoraj śniadanie na cześć komandora Świrskiego. W śniadaniu wzięli udział z ramienia ambasady radca Sztetzel, attache wojskowy pułk. Błęczyński, ze strony francuskiej szereg wybitnych osobistości francuskich.

Memoriały do Ligi Narodów w sprawie mniejszości.

Genewa. Wczoraj wyłożone zostały w sekretarjacie Ligi Narodów 3 memoriały mniejszości: litewskiej, rumuńskiej i chińskiej. Na dziś zaś zapowiedziane jest złożenie memoriałów: polskiego, jugosłowiańskiego i czechosłowackiego, tak że ogółem zostanie złożonych około 15 memoriałów.

Stanowisko Stanów Zjedn. w sprawie długów niemieckich.

Berlin. Prasa berlińska z Washingtonu podaje półoficjalne oświadczenie z Białego Domu, że stanowisko rządu amerykańskiego w sprawie długów i reparacji nie uległo żadnej zmianie. Stany Zjedn. stoją na stanowisku, że pomiędzy długami a reparacjami nie istnieje żaden związek. Biuro Wolffa komunikuje nieoficjalnie, że niemożliwe jest zmniejszenie przez Amerykę owych długów.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Notowania oficjalne z dnia 1. 4.
Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto	32.25—32.75
Pszenica	46.00—47.00
Jęczmień browarowy	33.50—35.50

Warszawa, 17. 4. Dolar 8.90 nieurzęd.
Za 100 zł w Gdańsku 57.90—57.89.
na Warszawę 57.47—57.85.

Za redakcją odpowiedzialny: Waleenty Stawicki w Nowemmieście.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Losy I-ej klasy 19-tej Loterii Państw.

już nadeszły

i są do nabycia

w kolekturze „Drwęcy“

w Nowemmieście i filjach w Lubawie i Lidzbarku.

Cena losów:

1/4 10.—, 1/2 20.—, 1/1 40.— zł.

Wszyscy, którzy chcą otrzymać swe dotychczasowe losy, winni zwrócić się jaknajszybciej do kolektury.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W piątek, dnia 19 bm. o godz. 4-tej po południu sprzedawać będę w Gryźlinach przed oberżą za gotówkę najwięcej dającemu:

1 kanapę pluszową, lustro, stół, bufet, krzesła, szafę do bielizny, maszynę do szycia, gramofon z 17 płytami, 1 krowę, 1 jałowicę, 1 owcę z jagnięciem, 1 cielę, 1 maciorę z 8 prosiętami i 3 warchlaki.

Szukalski, kom. sąd. w Lubawie.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W sobotę, dnia 20 bm. o godz. 2-giej po południu sprzedawać będę w N. Grodzicznie u p. Stoklasy za gotówkę najwięcej dającemu:

1 radioaparat.

Szukalski, kom. sąd. w Lubawie.

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W sobotę, dnia 20. 4. 29 r. o godz. 12 w południe będę sprzedawał na majątku w Mierzynie za gotówkę najwięcej dającemu:

2 krowy.

Nowemiasło, dnia 17. 4. 29.

Sommerfeld, kom. sądowy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W sobotę, dnia 20. 4. 29 r. o godz. 13 po południu będę sprzedawał w Mierzynie u p. Bronisławy Otrembskiej, zamieszk. u p. Józefa Sikorskiego za gotówkę najwięcej dającemu:

1 maszynę do szycia.

Nowemiasło, dnia 17. 4. 29.

Sommerfeld, kom. sądowy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W sobotę, dnia 20. 4. 29 r. o godz. 13,30 po poł. będę sprzedawał w Mierzynie u p. Józefa Żurawskiego za gotówkę najwięcej dającemu:

1 wirówkę „Westfalia“.

Nowemiasło, dnia 17. 4. 29.

Sommerfeld, kom. sądowy.

Państw. Nadleśn. Kostkowo

urządza następujące licytacje na drewno użytkowe i opałowe: dnia 24 kwietnia rb. w Koszelewach z rewirów Olszewo i Płońska, dnia 14 maja rb. w Lubawie (Dom Towarzystw) z rewirów Tylice, Białagóra, Gierłoż i Napromek, dnia 17 maja rb. w Kiełpinach z rewirów Kiełpiny, Słup, Janowo i Kostkowo.

Handlarze wykluczeni. Początek licytacji o 9-ej.

Nadleśniczy.

Państw. Bank Rolny

Oddział Grudziądz

przystał nam

KREDYT

na pokrywanie rachunków za paszę treściwą. Bliższych informacji udzieli

BANK LUDOWY

NOWEMIASTO.

Wysoko cielną jałowkę

FORMULARZE

ma na sprzedaż Schulz, M. BałóWKi.

poleca Księgarnia „Drwęcy“.

Mam od zaraz na sprzedaż

gospodarstwo

50 morgowe,

w tem 7 morgów łąki z bardzo dobrym torfem, ziemia przeważnie pszenna i warzywna, położona w dużej kościelnej wsi, o dziesięć klm. od Lubawy. Cena podług umowy. Gdzie wskaże ekspedycja „Drwęcy“ w Nowemmieście lub w Lubawie.

Gospodarstwo

95 mrg.

w tem 15 mrg. z torfem i drzewem użytkowem, z żywym i martwym inwentarzem od zaraz na sprzedaż.

Jan Szalkowski.

Trzcina, p. Mroczo.

Mam na sprzedaż z powodu starości

posiadłość

15 morgową

z budynkami i inwentarzem.

Jan Dias,

Grabowo, p. Rożental.

Odprzedam jeszcze

30 morg. dobrej ziemi

ewtl. w dwóch parcelach po 15 morgów. Cena podług umowy.

Mam

2 wysoko cielne krowy na sprzedaż.

P. Kulkowski, Sugajno poczta Boleszyn, pow. Brodnica.

Gospodarstwo

50 morgowe,

dobrej ziemi i dobre zabudowanie od zaraz bardzo tanio na sprzedaż.

Piotrowicz, Sugajenka.

Gospodarstwo

34 morgowe

z żywym i martwym inwentarzem mam od zaraz na sprzedaż.

JAN ŁASZEWSKI, Gwiżdżyny.

Oberża

5 morgów roli i mleczarnia

z powodu innego przedsięwzięcia od zaraz na sprzedaż. Cena podług umowy. Zgłoszenia do eksp. „Głosu Lidzbarskiego“.

Mam od zaraz na sprzedaż

oberżę

w Wałdykach, w tem 45 morgów dobrej ziemi. Oberżę lub ziemię można nabyć oddzielnie. Cena podług umowy.

Jakób Widzowski, Wałdyki, poczta Rożental.

Odprzedam od mego gospodarstwa

6 i pół morga ziemi ogrodowej

w dwóch parcelach, położonej blisko miasta, nadającej się także do budowl.

Franciszek Mędrzycki, Łąki.

Nowe

młóckarki cepowe od 18 do 24 cali, na łożyskach kulkowych, sprzedana na korzystnych warunkach

i śrutowniki talerzowe. Mleczarnia Parowa, SZWARCENOWO.

Towarzystwo Polskiego Czerwonego Krzyża

w Nowemmieście

urządza z okazji Dziesięciolecia

w niedzielę, dnia 21 kwietnia rb.

na sali Hotelu Polskiego o godz. 20 (8-mej wiecz.)

Zabawę z tańcami.

Szan. Członków Tow., Obywatelstwo miejscowe, jako i Ziemianstwo okolicy uprzejmie zaprasza

Zarząd.

Strój wieczorowy.

Wstęp 2 zł od osoby.

Specjalnych zaproszeń nie wysyła się.

CHŁOPAK

do wszelkich prac od 16 do 18 lat

i służąca.

Dąbrowski Jan

Lubawa, wybudowanie.

Dziewczę

do dzieci poszukuję od zaraz.

E. HOLM, Działdowo ul. Dworcowa.

Potrzebna dobra

służąca,

lub starsza kobieta.

BARTCZAK, Nawra wioska.

Potrzebny od zaraz

pasterz

z zaciągiem,

który obejmie dój, na

Majątek Lipowydwór.

Reczniaka

z dwoma lub trzema

zaciężnikami

poszukuje od zaraz

maj. Rakowice pow. Lubawa, Pomorze.

Przedstawicieli

na Lubawę i Nowemiasło oraz okolicę poszukuje

Tow. Ubezpieczeniowe specjalnie dla działów:

życiowego, wypadkowego i odpowiedzialności prawno-cywilnej.

Zgłoszenia do ekspedycji „Drwęcy“ pod nr. 666.

Drzewo opałowe

i drągi sosnowe,

zdatne na koziołki i drabie do wozów sprzedaje we wtorki i piątki z rana.

Majątek Ciborz

p. Lidzbark.

ZIEMNIAKI JADALNE

Industria

JAK I BIAŁE

kupuję wagonowo i w mniejszych partjach na skład.

F. Modrzejewski, Nowemiasło,

Telefon 95.

Telefon 95.

Ostrzeżenie

Wszelk. dalszego chodzenia przez moje pole, zwłaszcza przez łąkę,

zabraniam.

Winnych pociągnę do odpowiedzialności bez względu na osobę.

ZABŁOTNA, Szczepankowo.

Sięję na mojem polu przez cały rok

truciznę.

Hubert Lange

Rumienica.

Zgubiłem

na szosie od Omula do Lubawy

sprężinę od motocyklu

(Spiralfeder), długości 18—20 cm. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem do p. Grabowskiego w Lubawie ul. Gdańska.

ZIEMNIAKI

jadalne żółto-mięsne, jak i wczesne sadzonki kupuję wagonowo i w mniejszych partjach na skład.

Eryk Lewalski, NOWEMIASTO

ul. Jagiellońska 25, telefon 73.

Słomę,

znajdującą się na probostwie w Samplawie, sprzeda

Gałka,

Omule.

Tow. Powst. i Wojaków w Skarlinie

urządza w niedzielę, dnia 21-go kwietnia rb.

zabawę taneczną

na sali druha Kernerera. Początek o godz. 5-tej po południu.

O licznym udziale prosi

ZARZĄD.

Uwaga!

ROLA

ze stodołą jest na sprzedaż

Gdzie wskaże eksp. „Gł. Lidzb.“

Z powodu przeprowadzenia znacniejszego remontu wewnętrznego

wyprzedaje

wszelkie towary, sprzęty kuchenne, po bardzo niskich cenach.

Józef Sendlewski, NOWEMIASTO, Mostowa 13

Motocyk

500 ccm. na biegu, w najlepszym stanie i najnowszej konstrukcji

4 biegi, 4 zawory, elektryczne światło, jest od zaraz na

sprzedaż. Gdzie? wskaż

J. Grabowski, Lubawa

ul. Gdańska.

dobrą trzcinę

do krycia dachów.

Ignacy Weręgowski

Wielkie Leżno.

RUSZTOWANIE

wszelkie przybory mu

rarskie, oraz jeden

RĘCZNY WÓZEK.

B. Kasprzycki,

Nowemiasło, Okólna 6.

Do Zarządów Kółek Rolniczych | w Tymawie (pow. gnieński) — wiadomość u p. Maciejna (pow. tymbarkowski) | Tymawa, D. Gnień.